

3
4 การท่องเที่ยวแนวใหม่ สู่สุขภาวะและเศรษฐกิจไทยยั่งยืน5
6 ๑. คำนิยามศัพท์

7 การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางด้วยความสมัครใจจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังสถานที่ต่าง ๆ เป็นการ
8 ชั่วคราว เพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตามที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบการทำงานหรือหารายได้ เช่น เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อ
9 เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ หรือเข้าร่วมกิจกรรมบางอย่างเป็นการเฉพาะ ประกอบด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวใน
10 แหล่งธรรมชาติ รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม และรูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ

11 การท่องเที่ยวแนวใหม่ คือ การเดินทางท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของ
12 ชุมชนและประชาชน โดยสร้างสมดุลของ “เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และสุขภาวะ” อย่างเท่าเทียม
13 เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่ออย่างยั่งยืน

14 ๒. สถานการณ์ระบบสุขภาวะในพื้นที่ท่องเที่ยว

15 สถานการณ์ปัจจุบันในสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร สะท้อนได้จากข้อมูลสถิติ
16 ประชากรไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๖๕ ล้านคน¹ มีสัดส่วนของประชากรวัยเด็ก (ต่ำกว่า ๑๕ ปี) ร้อยละ
17 ๑๓.๐๔ ประชากรวัยทำงาน (๑๕-๕๙ ปี) ร้อยละ ๕๕.๙๕ และประชากรวัยสูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) ร้อยละ
18 ๓๑.๐๑ โดยคาดการณ์ว่าแนวโน้มของผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่แนวโน้มของจำนวนเด็กเกิด
19 ใหม่ยังคงลดต่ำลงอย่างต่อเนื่อง จึงพบการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ชัดเจนส่งผลต่อความแตกต่าง
20 หลากหลายในเชิงความคิด วัฒนธรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลเชิงสังคม

21 นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยได้ขยายตัวจากเมืองเล็กและเกษตรกรรม ไปสู่ความเป็นเมือง
22 หลวงและเมืองหลักในภูมิภาค อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและ
23 สังคมในหลายมิติ ทั้งความสะดวกรวดเร็ว ด้านสาธารณสุข โภค การคมนาคมขนส่ง ด้านการเข้าถึงบริการ
24 สาธารณะ และโอกาสในการเข้าถึงระบบเศรษฐกิจ² แต่ในอีกด้านจากความเจริญของความเป็นเมืองหรือการ
25 พัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกระจุกตัวทำให้ส่งผลโดยตรงต่อการเข้าถึงและใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อาจทำให้เกิด
26 ปัญหาภาวะ ปัญหาด้านการเข้าถึงบริการสาธารณะในพื้นที่เมืองที่มีผู้คนหลากหลายเข้ามาอาศัยอยู่และใช้
27 ทรัพยากรในพื้นที่รวมถึงสาธารณูปโภคร่วมกัน ถือเป็นความท้าทายต่อระบบสุขภาวะชุมชนในพื้นที่

28 กระแสการเดินทางท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มมากขึ้น และรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ส่งผลต่อ
29 พื้นที่ท่องเที่ยวและชุมชนหลายแห่ง มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมถึงสภาพความ
30 เป็นอยู่ของประชาชนอย่างรวดเร็ว การที่มีประชาชนอาศัยอยู่หรือเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมากทั้งชาวพื้นถิ่น
31 เดิมและชาวต่างชาติที่เข้ามาในลักษณะชั่วคราวและถาวรเช่นนี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการจัดระบบบริการสุขภาพของ

¹ <https://ipsr.mahidol.ac.th/population-gazette/>

² แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

1 ประชาชน มีความท้าทายต่อการเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ ครอบคลุมบริการสาธารณสุขที่สอดคล้องกับ
2 ความจำเป็นด้านสุขภาพ (Health need) ของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดี มีอายุยืนยาว ปราศจาก
3 โรคและภัยคุกคามสุขภาพ

4 การบริหารจัดการระบบสุขภาพะชุมชนในพื้นที่การท่องเที่ยวนี้ ย่อมต้องบูรณาการแนวทางการทำงาน
5 ที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพให้รองรับกับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม
6 อย่างไรก็ตามการพัฒนาที่มุ่งเน้นด้านใดเพียงด้านเดียวอาจก่อให้เกิดผลกระทบทั้ง เชิงบวกและเชิงลบให้กับ
7 ชุมชน ดังนั้นในการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน คำนึงถึงคุณภาพชีวิตของ ทุกคนในชุมชน จึงควร
8 มุ่งเน้นการพัฒนาระบบนิเวศสุขภาพะเพื่อให้เกิดการกระตุ้นและขับเคลื่อนเศรษฐกิจในชุมชนควบคู่ไปกับการ
9 สร้างสมดุลด้านสุขภาพะและสภาพแวดล้อม เครื่องมือสำคัญที่นำมาใช้ในการพัฒนาชุมชน คือ ภาคการ
10 ท่องเที่ยวและบริการ ดังนั้นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ควรเสริมสร้างศักยภาพให้กับชุมชนให้มี
11 ความเข้มแข็งเพียงพอที่จะมีส่วนร่วมในการออกแบบและสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้งในเมืองและ ใน
12 ชุมชน เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวควบคู่กับการพัฒนาระบบสังคม วัฒนธรรม และบริการสุขภาพ โดยไม่กระทบ
13 กับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ แนวทางที่มุ่งสู่การพัฒนาในลักษณะนี้มีจุดหมายในการพัฒนาแนว
14 ทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่ออย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) นำไปสู่ความสมดุลของ
15 เศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อมและระบบสุขภาพะในชุมชน ตามแนวทางระบบนิเวศสุขภาพะเพื่อการท่องเที่ยว
16 โดยชุมชนเพื่อทุกคนในชุมชนเช่นกัน

17

18 ๒. เป้าหมายการพัฒนา

19 เป้าหมายในการพัฒนาระบบสังคมควบคู่กับระบบเศรษฐกิจ เป็นไปตามทิศทางของแผนพัฒนา
20 เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐² เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
21 เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของ
22 ยุทธศาสตร์ชาติ³ ที่ประกอบด้วยหลักการและแนวคิด ๔ ประการ ได้แก่ ๑) **หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**
23 โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล พอประมาณ มีภูมิคุ้มกันบนฐานของความรู้ คุณธรรม และ
24 ความ پاکเพียร ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทเงื่อนไขของประเทศ ๒) **การพัฒนาความสามารถในการล้ม**
25 **แล้ว ลุกไว** โดยพัฒนาทั้ง ๓ ระดับ ได้แก่ **ระดับการอยู่รอด** ที่พร้อมรับทุกสถานการณ์โดยแก้ไขข้อจำกัดหรือ
26 จุดอ่อนที่มีอยู่ให้สามารถรับมือกับภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้น **ระดับพอเพียง** ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อ
27 เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่และประเทศ และ
28 **ระดับยั่งยืน** เป็นการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของ
29 บุคคล สนับสนุนให้มีความพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน ๓) **เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ** บน
30 พื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม และ 4) การ

² แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

³ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

1 **พัฒนาเศรษฐกิจ** ที่มุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่การรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์
2 จากทรัพยากรธรรมชาติ

3 ทั้งนี้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)⁴ จึง
4 มุ่งเน้นความสำคัญของการพลิกฟื้นการท่องเที่ยวไทยเพื่ออนาคตที่ดีกว่าสำหรับทุกคน (Building For a Better
5 Tourism for All) โดยคำนึงถึงประชาชน (People) รายได้ (Profits) และความยั่งยืน (Planet) ดังนั้นจึงจำเป็นต้อง
6 พัฒนาให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการสร้างผลกระทบเชิงบวกที่สมดุลทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและ
7 วัฒนธรรม ในขณะเดียวกันองค์การอนามัยโลก⁵ ได้เสนอว่า “สุขภาพและความปลอดภัย” เป็นหลักสำคัญในการเพิ่ม
8 ศักยภาพการแข่งขันเชิงการท่องเที่ยว ตามแนวทาง Putting health at the heart of tourism development ที่
9 มุ่งหมายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อปกป้องสุขภาพของชุมชนให้สามารถรองรับทั้งภาวะปกติและภาวะวิกฤต
10 ได้ ดังนั้นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาจึงควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคมให้ความสำคัญการ
11 ท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล ใน ๕ มิติ “เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และสุขภาพ” มุ่งไปสู่การ
12 พลิกโฉมการท่องเที่ยวไทยเพื่ออนาคตที่ดีกว่าสำหรับทุกคน โดยเน้นย้ำให้การท่องเที่ยวไทยเป็นอุตสาหกรรมที่เน้น
13 คุณค่า มีความสามารถในการปรับตัว เติบโตอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม (Rebuilding high value tourism industry
14 with resilience, sustainability and inclusive growth) โดยมีจุดเริ่มต้นที่ชุมชนน้อมนำหลักการทรงงาน⁶ ดังพระ
15 ราชดำรัสว่า “ระเบิดจากข้างใน” ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนให้มีศักยภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนา
16 แล้วจึงต่อยอดออกมาสู่สังคมภายนอก จึงควรมีการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนให้พร้อมในการสร้าง
17 นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ บริการ และภูมิปัญญาด้านสุขภาพเพื่อออกแบบและสนับสนุนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

19 ๓. ความสำคัญของประเด็นต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ

20 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก
21 เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเศรษฐกิจ สังคม
22 สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ซึ่งสังคมโลกในปัจจุบันกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูง คือ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ และกลุ่ม
23 บุคคลผู้ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ รวมทั้งกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ดังนั้นการพัฒนาแบบบูรณา
24 การเช่นนี้ จึงควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคมให้ความสำคัญการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล ใน
25 ๕ มิติ “เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และสุขภาพ” เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนสามารถเติบโตได้อย่างมี
26 คุณภาพและยั่งยืน แนวทางสร้างสมดุลในลักษณะนี้สอดคล้องกับข้อเสนอขององค์การอนามัยโลก⁷ ที่เสนอว่า
27 “สุขภาพและความปลอดภัย” เป็นหลักสำคัญในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเชิงการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
28 (Sustainable tourism) โดยเสริมสร้างศักยภาพระบบสุขภาพที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่
29 เกิดขึ้นทั้งภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โครงสร้างสังคมและประชากร ตลอดจน
30 สถานการณ์ไม่ปกติที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การดำเนินการในประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สร้างสมดุลทั้ง

⁴ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

⁵ WHO policy brief “Putting health at the heart of tourism development in small countries of the WHO European Region” (2022)

⁶ หลักการทรงงานข้อ 8 ใน 27 ประการของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

⁷ WHO policy brief “Putting health at the heart of tourism development in small countries of the WHO European Region” (2022)

1 5 มิติ จึงเป็นกุญแจสำคัญในการพลิกโฉมความเข้มแข็งของชุมชนที่ใช้การท่องเที่ยวในการตอบสนองต่อความ
2 ต้องการและประโยชน์ของคนในชุมชนเป็นหลัก ตระหนักถึงขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม วิถีชีวิต และขีด
3 ความสามารถของสภาพแวดล้อม รวมถึงระบบสุขภาพชุมชน ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงต้องไม่เข้าไปทำลายสิ่งเหล่านี้
4 ในขณะที่เดียวกันการท่องเที่ยวจึงต้องให้ความสำคัญกับ*เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และสุขภาพ*
5 อย่างเท่าเทียมกัน ขับเคลื่อนให้ทุกพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่า เพื่อมุ่งสู่การท่องเที่ยวแนวใหม่ ที่มุ่งเน้นการ
6 สร้างสุขภาพให้ทั้งกับนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่

7

8 **๔. แนวทางการดำเนินงานในปัจจุบัน**

9 รัฐบาลโดยกระทรวงสาธารณสุขในฐานะหน่วยงานหลักในการจัดระบบบริการสุขภาพของประเทศ ได้
10 กำหนดนโยบาย^๘ ที่มุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพ สู่ Medical and Wellness Hub โดยส่งเสริม
11 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เน้นความปลอดภัยในทุกมิติ พร้อมทั้งยกระดับภูมิปัญญาไทย การแพทย์แผนไทยและ
12 สมุนไพรเพื่อการแพทย์ในระบบบริการสุขภาพ โดยส่งเสริมการต่อยอดงานวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี
13 นวัตกรรมสุขภาพและเทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์ รวมถึงการปรับปรุงกฎระเบียบ ลดขั้นตอนการขอ
14 อนุมัติ/อนุญาต เพื่อเพิ่มโอกาสการเติบโตของธุรกิจทางการแพทย์และสุขภาพ รวมถึงการกำหนดให้มีเขต
15 สุขภาพพิเศษ และจัดทำแผนปฏิบัติการสาธารณสุขเขตสุขภาพพิเศษแห่งชาติ^๙ เพื่อมุ่งเน้นการสร้างกลไก
16 บูรณาการเพื่อบริหารระบบสุขภาพให้เหมาะสมกับบริบทเฉพาะพื้นที่ โดยกำหนดเขตสุขภาพพิเศษทั้ง 4
17 ลักษณะได้แก่ พื้นที่สาธารณสุขทางทะเล ที่มีกิจกรรมสำคัญทั้งภาคการท่องเที่ยวและบริการ พื้นที่เขตพัฒนา
18 พิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) ที่ประกอบด้วยพื้นที่จังหวัดชลบุรี ระยอง และ
19 ฉะเชิงเทรา มุ่งสู่การเติบโตในภาคอุตสาหกรรม พื้นที่สาธารณสุขชายแดน จำนวน ๓๑ จังหวัด ที่มีการ
20 เคลื่อนย้ายของประชากรในหลากหลายลักษณะ และพื้นที่เฉพาะ (ประชากรต่างดาว) ได้กำหนดพื้นที่นำร่อง
21 ๗ จังหวัด ได้แก่ ตาก ระนอง สมุทรสาคร สมุทรปราการ ปทุมธานี ระยอง และกรุงเทพมหานคร ที่ต้องมีการ
22 จัดระบบดูแลสุขภาพรองรับชาวต่างชาติอย่างเพียงพอ แผนปฏิบัติการฯ นี้มุ่งเน้นการพัฒนาระบบบริการให้
23 เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ที่มีความเฉพาะ แตกต่างจากพื้นที่ทั่วไป สามารถตอบสนองต่อปัญหาได้ตรงประเด็น
24 รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนต่อการพัฒนาในระดับพื้นที่

25 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) ได้กำหนด
26 กรอบทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญใน
27 การขับเคลื่อนให้เกิดการบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
28 (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)^๔ ที่ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงทุก
29 รูปแบบ และพร้อมที่จะเติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบกับการสร้างความเข้มแข็งจากภายในมุ่งส่งเสริมการ
30 ท่องเที่ยวภายในประเทศ พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความทันสมัยผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม การ
31 ยกระดับบุคลากรและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ เข้าใจ และสามารถปรับตัวให้เข้า

^๘ นโยบายกระทรวงสาธารณสุข ๒๕๖๗-๒๕๖๘

^๙ แผนปฏิบัติการสาธารณสุขเขตสุขภาพพิเศษแห่งชาติ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

1 กับบริบทของการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นตัวจากสถานการณ์การแพร่
2 ระบาดของโรคโควิด-19 ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งใน
3 ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคท้องถิ่น และภาคประชาชน โดยมีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ และ
4 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและพัฒนาการท่องเที่ยวของไทย เพื่อให้สามารถใช้เป็น
5 กรอบการดำเนินงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ได้มีการ
6 จัดทำ “แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Tourism for All)¹⁰ โดยมีเป้าหมายให้นักท่องเที่ยว
7 ทุกกลุ่มทุกวัย ทุกเพศสภาพ และทุกสภาพร่างกาย ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้าถึงบริการท่องเที่ยวและมี
8 ความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของประเทศไทย

9

10 ๕. กฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนที่เกี่ยวข้อง

11 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวลโดยมุ่งสร้างสมดุลใน ๕ มิติ “เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม
12 วัฒนธรรม และสุขภาพ” มีการดำเนินอย่างต่อเนื่อง สะท้อนจากกรอบการดำเนินงานตามกฎหมาย นโยบาย
13 และแผนที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

14 ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๕¹¹ เป็นการพิจารณาทบทวนธรรมนูญว่า
15 ด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 1 และ 2 ร่วมกับการวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อ
16 ระบบสุขภาพ จึงเสนอทิศทางการพัฒนาเพื่อมุ่งให้เกิด “ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม” ทั้งในระบบบริการสุขภาพ
17 (Healthcare system) และระบบการสร้างเสริมสุขภาพและการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ (Social
18 Determinants of Health) รวมถึงการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม มุ่งสร้างทุน
19 สังคม (Social capital) และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม (Social cohesion) ก่อให้เกิดความ
20 เข้มแข็งของชุมชน ทั้งนี้จึงมีการนำเสนอมาตรการสำคัญเพื่อสร้างเสริมความเป็นธรรมระบบสุขภาพ ที่มุ่งสร้าง
21 การพัฒนากระบวนการนโยบายสาธารณะระดับชุมชน ที่เกิดจากเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค
22 ประชาสังคมในชุมชน รวมถึงการส่งเสริมแนวคิดการสร้างทุนสังคมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม
23 เพื่อสร้างเมืองสีเขียว (Green city) เมืองอัจฉริยะ (Smart city) และเมืองทั่วถึงของทุกคน (Inclusive city)
24 ควบคู่กับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ นอกจากนี้การ
25 พัฒนาระบบบริการสุขภาพจำเป็นต้องออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดบริการสุขภาพให้จำเพาะกับบริบท
26 ของพื้นที่ เพื่อสร้างรูปธรรมหรือพื้นที่ปฏิบัติการทางสังคมให้เกิดการจัดบริการที่สร้างสรรค์และเกิดผลลัพธ์เชิง
27 บวกต่อสุขภาวะชุมชนต่อไป

28 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)² เป็นกลไกสำคัญในการ
29 แปลงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งจุดเน้นและเป้าหมายของการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมนี้กำหนด

⁴ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

¹⁰ แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Tourism for all) พ.ศ. ๒๕๖๗

¹¹ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๕ ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม

1 หมุดหมายไว้ ๑๓ ประการ โดยหมุดหมายที่ ๒ กำหนดไว้ว่า “ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพ
2 และความยั่งยืน” เนื่องจากระบบเศรษฐกิจไทยยังคงยึดโยงกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวถือเป็น
3 แหล่งสร้างรายได้สำคัญให้แก่ประเทศไทย อันเนื่องมาจากข้อได้เปรียบของศักยภาพการท่องเที่ยวไทย ด้วย
4 ทำเลที่ตั้ง ความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปะวัฒนธรรม และอภิมหาอสังหาริมทรัพย์ของคนไทย หากแต่
5 ปัจจุบันการท่องเที่ยวยังคงกระจุกตัวอยู่ในเมืองท่องเที่ยวหลัก โรคระบาดและความสามารถในการดึงดูดการ
6 ท่องเที่ยว อาจทำให้เกิดข้อท้าทาย อาทิ ความกังวลด้านสุขภาพ การเติบโตของสังคมผู้สูงอายุ ความก้าวหน้า
7 ทางเทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยว และความตระหนักในด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน ดังนั้นแนวทางในการ
8 ปฏิบัติการเพื่อมุ่งสู่หมุดหมายเรื่องการท่องเที่ยวของไทย จึงประกอบด้วย การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยให้เป็น
9 การท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น การปรับโครงสร้างการ
10 ท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการบริหารจัดการ
11 ด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในทุกมิติ

12 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้วางแผนและดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
13 ประเด็นการท่องเที่ยว (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)¹² ที่กำหนดเป้าหมายในการทำให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือใน
14 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมไทย ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยว
15 เชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ การท่องเที่ยว
16 เชื่อมโยงภูมิภาค และการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการ
17 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว พัฒนาระบบการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อ
18 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวไทย

19 เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) จึง
20 ประกาศแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)⁶ เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเรื่อง
21 กรอบทิศทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยที่ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง
22 และความเสี่ยงทุกรูปแบบ พร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน โดยแผนฯ ฉบับนี้ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “การท่องเที่ยวของ
23 ประเทศไทยเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นคุณค่า มีความสามารถในการปรับตัว เติบโตอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม
24 (Rebuilding high value tourism industry with Resilience, Sustainability and Inclusive Growth)”
25 ให้ความสำคัญกับการยกระดับใน ๓ มิติ ได้แก่ **มิติเศรษฐกิจ** (Economic) เพื่อพัฒนาให้อุตสาหกรรมการ
26 ท่องเที่ยวเป็นเศรษฐกิจท่องเที่ยวคุณค่าสูง (High value economy) **มิติสังคม** (Social) มุ่งสู่การพัฒนาให้เกิด
27 สังคมและชุมชนท่องเที่ยวคุณค่าสูง (High value society) และ**มิติสิ่งแวดล้อม** (Environment) เน้นการต่อ
28 ยอดคุณค่าให้กับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (High value environment) มาตรการในการพัฒนาเพื่อบรรลุ
29 วิสัยทัศน์ของแผนฯ นี้ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันของ
30 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย (Resilient Tourism) ด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการผลิต การ
31 กระจายรายได้ และสร้างสมดุลให้แก่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ๒) พัฒนาปัจจัยพื้นฐานของอุตสาหกรรมการ

² แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570)

¹² แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561-2580

1 ท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสูง (Quality Tourism) โดยพัฒนาความปลอดภัย สุขอนามัย และมาตรฐานการ
2 ท่องเที่ยว การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและผู้ประกอบการ ร่วมกับการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้าน
3 ดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศและด้านการเดินทาง ตลอดจนการสนับสนุนการใช้ข้อมูลด้านเศรษฐกิจการ
4 ท่องเที่ยว ๓) ยกระดับประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว (Tourism Experience) เป็นการสร้างประสบการณ์
5 การท่องเที่ยวอันน่าประทับใจ การส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวศักยภาพสูงที่หลากหลายและสร้างสรรค์ และ
6 การส่งเสริมการตลาดเชิงรุกและ ๔) ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) โดย
7 การเสริมสร้างความสมบูรณ์แก่สิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ การส่งเสริมการอนุรักษ์และต่อยอด
8 ทรัพย์สินทางวัฒนธรรม ร่วมกับการส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวอย่างมี
9 ประสิทธิภาพ

10 นอกจากนี้กรมการท่องเที่ยว ได้จัดทำแผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐¹³ เพื่อกำหนด
11 แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ ชุมชน และบุคลากรภาคบริการท่องเที่ยว มุ่งสู่การยกระดับให้
12 ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลกที่เติบโตอย่างมีคุณภาพ โดยควรปรับทิศทางภาคการ
13 ท่องเที่ยวใหม่ภายใต้หลักการ Value over volume approach และ Diversification approach มุ่งเน้นการ
14 ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสชีวิตคนท้องถิ่น และการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับการทำงานเพื่อให้มี
15 เสถียรภาพในการสร้างรายได้อย่างสมดุล ซึ่งได้เสนอว่ากลไกสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนได้ คือ หน่วยงาน
16 และกลไกการขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐต้องมีเอกภาพ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบคมนาคม และ
17 แพลตฟอร์มด้านการท่องเที่ยว รวมถึงกำหนดมาตรการสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจ เช่น เงินทุน การ
18 ปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์บางประการ และการเพิ่มศักยภาพของแรงงานทั้ง Up-skilled and Re-skilled

19 แนวทางที่สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย คือ การส่งเสริมการ
20 ท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งหมด (Tourism for all)¹⁴ ที่กำหนดเป้าหมายให้นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มทุกวัย ทุกเพศสภาพ
21 และทุกสภาพร่างกาย ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้าถึงบริการท่องเที่ยวและมีความปลอดภัยด้านการ
22 ท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของประเทศไทย ซึ่งเป็นไปตามหลักการสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่
23 ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) การมีส่วนร่วมที่เท่าเทียมกัน (Equitable participation) และการ
24 บริหารจัดการเพื่อความยั่งยืน (Sustainability) เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น และเป็น
25 จุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวสำหรับคนทุกกลุ่มทั่วโลก โดยมีแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงโครงสร้าง
26 พื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว การปรับปรุงแก้ไขข้อจำกัดทางกฎหมาย การ
27 เสริมสร้างการรับรู้ และยกระดับมาตรฐานคุณภาพการบริการ

28 นอกเหนือจากหน่วยงานภาครัฐในประเทศไทยแล้ว องค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ The United
29 Nations Development Programme (UNDP) ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์กรบริหารการ
30 พัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หอปฏิบัติการณ์นโยบายแห่งประเทศไทย ได้เสนอคู่มือพัฒนา

¹³ แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

¹⁴ แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งหมด (Tourism for all) พ.ศ. ๒๕๖๗

1 นวัตกรรมทางสังคมเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน¹⁴ ที่มุ่งให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวใน
2 ชุมชน แผนผังผู้ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชน มุ่งสู่การมองภาพอนาคตและเป้าหมาย
3 ของชุมชนร่วมกัน

4 ในขณะที่เดียวกัน การพัฒนาระบบสุขภาวะชุมชนที่มีความแตกต่างของบริบทชุมชน จึงไม่อาจใช้
5 มาตรการหรือแนวทางเดียวกันได้ทั้งหมด กระทรวงสาธารณสุข⁸ จึงได้กำหนดนโยบายในการจัดระบบบริการ
6 สุขภาพเพื่อกลุ่มเปราะบางและพื้นที่พิเศษ ควบคู่กับการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical and
7 Wellness Hub โดยขับเคลื่อนงานต่อเนื่องจากแผนปฏิบัติการสาธารณสุขเขตสุขภาพพิเศษแห่งชาติ ระยะที่ ๑
8 (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕)⁴ ที่กำหนดวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการ
9 ด้านสาธารณสุขเขตสุขภาพพิเศษให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานและเป็นธรรม โดยสามารถ
10 จัดบริการสาธารณสุขได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ และใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับติดตามการ
11 ดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาและการพัฒนาแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน
12 ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีการจัดตั้งคณะกรรมการสาธารณสุขเขต
13 สุขภาพพิเศษ ๔ ด้าน มีกองยุทธศาสตร์และแผนงาน เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานและบูรณาการ
14 ภาพรวมทั้ง ๔ แผน ถ่ายทอดแผนปฏิบัติการฯ สู่การปฏิบัติของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดกลไกการ
15 ติดตามและประเมินผล และกำหนดกลไกในการทบทวนและประเมินความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์เพื่อปรับปรุง
16 แผนทุกปี นอกจากนี้กระทรวงสาธารณสุขได้ผลักดันการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มุ่งเน้นการทำให้เกิดความ
17 ปลอดภัยในทุกมิติ โดยการยกระดับภูมิปัญญาไทย ส่งเสริมการใช้แพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อการแพทย์ใน
18 ระบบบริการสุขภาพ ส่งเสริมต่อยอดงานวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมสุขภาพและเทคโนโลยีชีวภาพ
19 ทางการแพทย์ ถือเป็นเพิ่มโอกาสการเติบโตธุรกิจการแพทย์และสุขภาพ ปรับปรุงกฎระเบียบ ลดขั้นตอน
20 การอนุมัติ/อนุญาต เพื่อมุ่งไปสู่การยกระดับการสาธารณสุขไทย สุขภาพแข็งแรงทุกวัย เศรษฐกิจสุขภาพไทย
21 มั่นคง

22 มติสมัชชาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขในพื้นที่เฉพาะหรือกลุ่มเป้าหมายที่
23 มีความจำเพาะ¹⁵ ตั้งแต่มติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๑ มติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๖
24 พ.ศ. ๒๕๖๖ พบว่า มีมติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบบริการสุขภาพในพื้นที่ ๖ มติ และการคุ้มครองการเข้าถึง
25 บริการสุขภาพของกลุ่มประชากรเฉพาะ จำนวน ๑ มติ โดยสรุปได้ว่า สมัชชาสุขภาพมีข้อเสนอในการพัฒนา
26 แผนยุทธศาสตร์ร่วมแห่งชาติว่าด้วยระบบสุขภาวะชุมชน (มติ ๖.๓) ที่มุ่งเน้นความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับ
27 บริการสาธารณสุขที่จำเป็น (มติ ๑.๘) โดยมุ่งเน้นนโยบายสนับสนุนพื้นที่จัดการตนเองเพื่อสังคมสุขภาวะ (มติ ๓.๗)
28 ควบคู่กับการพัฒนาระบบสุขภาพเขตเมือง : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพอย่างมีส่วนร่วม (มติ ๘.๓) กับการ
29 จัดการและพัฒนาที่อยู่อาศัย ชุมชน และเมืองเพื่อสุขภาวะ (มติ ๙.๒) และการร่วมสร้างสรรค์พื้นที่สาธารณะใน

¹⁴ คู่มือพัฒนานวัตกรรมทางสังคมเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๕

⁶ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

⁴ แผนปฏิบัติการสาธารณสุขเขตสุขภาพพิเศษแห่งชาติ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕)

⁸ นโยบายกระทรวงสาธารณสุข ๒๕๖๗-๒๕๖๘

¹⁵ รวมมติสมัชชาสุขภาพ ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ครั้งที่ ๑๖ พ.ศ. ๒๕๖๖

1 เขตเมืองเพื่อสุขภาวะสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (มติ ๑๑.๑) โดยไม่ทิ้งกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งไว้ข้างหลัง เป็นไปตามมติ
2 การคุ้มครองการเข้าถึงบริการสุขภาพของกลุ่มประชากรเฉพาะในภาวะวิกฤตอย่างเป็นธรรม (มติ ๑๔.๒) ซึ่ง
3 ครอบคลุมกับทำงานด้านการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน แต่มีข้อจำกัดในการผลักดันให้แนวคิดด้านสุขภาวะเป็น
4 หลักการสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจชุมชน ยังคงเป็นการทำงานแบบแยกส่วนอยู่

5 อย่างไรก็ตามจากการทบทวนกฎหมายและการดำเนินงานตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ที่ผ่านมา
6 พบว่า โอกาสของประเทศไทยในการพัฒนาสุขภาวะควบคู่กับการท่องเที่ยว จึงเป็นความท้าทายที่จะประยุกต์
7 การท่องเที่ยวให้เป็นเครื่องมือในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน สร้างโอกาสเติบโตทางเศรษฐกิจที่สมดุล
8 ต่อคุณภาพชีวิต และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมชุมชน ดังนั้นในสมัชชาสุขภาพครั้งนี้จึงต้องการ
9 มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล การท่องเที่ยวที่มีคุณค่า มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสุขภาวะที่
10 ครอบคลุมทั้ง ๕ มิติ ประกอบด้วย “เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และสุขภาวะ” โดยบูรณาการ
11 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกลไกร่วมในการยกระดับมาตรฐานคุณภาพบริการที่สมดุลทั้งบริการการท่องเที่ยว
12 และบริการสุขภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

13

14 ๖. ข้อเสนอเพื่อให้สมัชชาสุขภาพแห่งชาติพิจารณา

15 ขอให้สมัชชาสุขภาพแห่งชาติพิจารณาเอกสารสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗ / ร่างมติ ๒ การ
16 ท่องเที่ยวแนวใหม่ สุขภาวะและเศรษฐกิจไทยยั่งยืน ตามกรอบทิศทางนโยบาย (Policy statement) ที่เสนอ
17 ให้ทุกภาคส่วนในสังคมให้ความสำคัญการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยร่วมมือกันในการขับเคลื่อนให้ทุกพื้นที่เป็นแหล่ง
18 **ท่องเที่ยวที่มีคุณค่า** มุ่งเน้นการสร้างสมดุลใน ๕ มิติ **“เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และสุขภาวะ”**
19 พร้อมร่วมกันบูรณาการ**พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากผ่านการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน** อันจะนำไปสู่การ
20 พัฒนาสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนและประชาชน ร่วมกับการสร้างความรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยว
21 และชุมชน เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวสำหรับคนทุกกลุ่ม ทั้งในประเทศ
22 และในระดับโลก โดยดำเนินการผ่าน (๑) พัฒนา ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานรองรับการท่องเที่ยวแบบมีคุณภาพ
23 และยั่งยืน (๒) ยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ บริการ ภูมิปัญญา และประสบการณ์ที่ส่งผลต่อสุขภาวะของ
24 นักท่องเที่ยวและประชาชนในชุมชน รวมทั้งเป็นมิตรและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (๓) พัฒนาศักยภาพของ
25 ผู้รับบริการและผู้ให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวแนวใหม่ (๔) เสนอมาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม
26 รับผิดชอบต่อการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่เชื่อมโยงทั้งในระดับประเทศและระดับชุมชน และ (๕) สนับสนุนให้มีการ
27 ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแนวใหม่ โดยเฉพาะข้อจำกัดของกฎหมาย นโยบายและแนวทางที่เกี่ยวข้องกับ
28 ด้านอุปสงค์ อุปทาน และการประเมินผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวแนวใหม่